

TRGOVSKI LIST

Licejska knjiznica
Ljubljana.

ČASOPIS ZA TRGOVINO, INDUSTRIJO IN OBRT.

Uredništvo in upravnštvo je v Ljubljani, Gradbiča štev. 17/1. — Dopisal se ne vračajo. — Številka pri čakovnem uradu v Ljubljani 11.953. — Številka telefona 952. — Naročnina za ozemlje SHS: letna K 180, za pol leta K 95, za četrt leta K 50, mesečno K 20, za inozemstvo mesečno K 10 več. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO IV.

LJUBLJANA, dne 4. oktobra 1921.

ŠTEV. 105.

Izenačenje upravnih zakonov.

Ze parkrat smo na tem mestu govorili o izenačenju zakonov. Ako ne pride v bližnji bodočnosti do velikih notranjepolitičnih izprememb, in bo zopet zasedal parlament, bo to vprašanje postalo zelo aktualno. Vladne stranke bodo skušale, čimprej izvesti izenačenje nekaterih upravnih zakonov, da si s tem utrdijo stališče. — Iz strokovnih, povsem nepolitičnih razlogov pa moramo v tem vprašanju resno svariti pred vsako prenapljenostjo, ker smo si v svesti, da bi se na ta način uvedlo v upravo skrajno pomanjkljive in noben del države zadovoljujoče postave, ker bi slednje premalo upoštevale dosedanje gospodarske razmere v posameznih pokrajinah. V mislih imamo predvsem ono upravno zakonodajo, ki reglementira gospodarsko življenje ter postavlja norme za tovarniško in obrtniško delo ter za različne panoge trgovskega poslovanja. Vlada je dozdej izdala nebroj začasnih uredb, ki zadevajo v te poklice in ki so nastale preko noči, na brzu ruku, ter so v prizadetih krogih izzvale mnogo opravičenega odpora. Priznamo, da poteka dandanes državno življenje sila brzo in vsak dan rodi nove zahteve, ki jih mora vlada neodložljivo normirati, ali pri vsem tem pritisku razmer moramo vstrajati na zahtevi večje stvarnosti. To so uredbe, katerih življenska usoda je še negotova in se bodo še enkrat pretresale. Ze tukaj moramo opozoriti na to, da mi moremo priznati samo ono gospodarsko zakonodajo, ki upošteva ne samo eno plat, ampak predvsem tudi položaj in potrebe interesentov. Mi navadno sploh nismo imeli priložnosti, da bi pretresli posamezne uredbene načrte, ter smo bili postavljeni večinoma pred gotova dejstva, in to mnogokrat prav nepričakovano in v našo veliko gmotno škodo. V tem oziru so vsi gospodarski krogi v državi složni, da treba v prvi vrsti slišati njihovo mnenje, kadar gre za njihove zadeve. Ali končno večina teh reglementacij zadeva prehodne gospodarske pojave in nima trajnejšega pomena.

V tem večji meri pa moramo zahtevati, da se delo izenačenja gospodarskih upravnih zakonov, ki bodo veljali dolgo dobo let, ker obravnavajo načelna vprašanja pravne ureditve obrtnega dela, ne prenašli in se vrši brez ozira na trenutni politični položaj. Vlada bo tudi v tem pogledu morala iti tisto pot, kot so jo šle druge mlade države v preteklosti in še le po vsestranskem študiju organizacij interesentov in združitvi vseh elaboratov staviti tozadevne zakonske predloge. Danes je namreč podoba ta, da nam preti vdreti v to panogo izenačenih zakonov precejšen diletantizem in površnost.

V tem oziru nam mora biti za vzgled unifikacijsko delo na polju zasebnega prava, ki je predmet sodnega postopanja. To delo je že pred daljšim časom započelo in se marljivo in temeljito nadaljuje. In vendar bo še le z leti dokončano. Res je, da naša panoga zadeva vedno izpreminjajoče se gospodarsko življenje ter imajo tukaj besedo v veliki meri tudi praktiki; ali tudi tukaj gre za rešitev načelno važnih vprašanj, ki jih ne

moremo enostavno in pavšalno rešiti enako ugodno za vse dele države, temveč moramo stopnjevati med različnim gospodarskim napredkom posameznih pokrajin. Kakšno stališče naj zavzamemo v vprašanju obrtne svobode, usposobljenostnega dokaza, združnega prava, delavskega prava, obrtnih oblasti itd.? Po našem mnenju bo treba tukaj temeljitega razgovora ter vsaj za bližjo bodočnost pustiti prost razmah sedanjim razmeram v pokrajinah. Iz Beograda smo že parkrat dobili vest, da vlada namerava vsa ta vprašanja čim prej enotno urediti. Pri vsaki taki vesti se je predvsem našega obrtništva polastila precejšnja nervoznost, in vse je hitelo, da v resolucijah izjavi, da vstraja na vseh moder. predpisih avstrijskega obrtnega zakona ter odklanja razširjenje srbske postave na vsa država.

Kar se posebej slednjega zakona tiče, moramo iz izkušnje ugotoviti sledeče: Naloga ministrstva za trgovino in industrijo je, da pripravi ves material za nov obrtni zakon, v ta namen imenuje komisijo interesentov, ki bi fungirala kot posvetovalni organ posameznemu strokovnjaku ali manjši skupini strokovnjakov-pravnikov, katerim bi se poverila naloga, da izdelajo načrt novega zakona. In ta načrt, ki bi moral biti opremljen z vsem motivnim materialom, naj bi se najprvo obravnaval v posameznih gospodarskih stanovskih organizacijah, nato v skupnem posvetovanju teh organizacij, ter na to še le naj bi smel biti predložen parlamentu v parlamentarno obravnavanje. Ako ne bomo šli te poti, utegnemo doživeti mrtvorjeno dete, katero bo vsem v škodo, ki se posebno na tem polju kaj hitro pokaže in ima lahko nedogledne posledice. Dosedanji način, da je ministstvo takorekoč skušalo od zunaj dobiti zakonski načrt, si moremo razlagati samo s pomanjkanjem strokovno izvežbanega uradništva, ali ta pot brezdvomno ne pelje do nobenega cilja. Saj imamo več vseučiliških profesorjev, ki bi jim bilo poveriti to težavno nalogo, seveda s primernimi časovnimi termini. Strokovne organizacije pa bodo marljivo sodelovale in v zavesti, da gre za dobrobit cele države, izvršile po svojih najboljših močeh svojo posvetovalno funkcijo.

Pravilnik o ureditvi prometa z devizami in valutami.

(Nadaljevanje)

Razpolaganje s plačilnimi sredstvi v inozemstvu potom čekov, akreditivov, plačilnih nalogov itd. je dovoljeno in se sme vršiti samo potom Narodne banke in njenih podružnic in domačih zavodov, katerih vplačani kapital znaša najmanj 2.500.000 dinarjev odnosno 10.000.000 kron. Vsi zavodi, ki se želijo baviti z devizno in valutno trgovino, si morajo pribaviti v ta namen posebno dovoljenje finančnega ministrstva.

Prost uvoz deviz iz inozemstva je v splošnem dovoljen in sicer v neomejenih količinah, toda vse uvažene devize se smejo v tuzemstvu prodati samo Narodni banki odnosno zavodom, ki imajo pooblastilo za trgovino z devizami in valutami. Ta prodaja se sme

izvršiti ali potom borze ali pa neposredno. Pooblaščenim bankam morajo voditi točno evidenco o vsaki nakupljeni devizi v posebni knjigi, v katero se imajo zabeležiti sledeči podatki:

Dan nakupa.

Ime firme, od katere je bil nakup izvršen, in

Znesek devize in kurz.

Prodajanje deviz privatnim osebam ali zavodom, kateri nimajo dovoljenja za trgovanje z devizami in valutami, se najstrožje prepoveduje in se bo vsak prestopnik kaznoval po naredbah zakona za pobijanje druginje. Narodna banka in pooblaščenim zavodom smejo prodajati devize, čeke in akreditive, plačilne naloge itd. samo za plačilne svrhe v inozemstvo in za potrebe potnikov po predpisanem načinu.

Za plačilne svrhe v inozemstvo, v poravnavo raznih obveznosti trgovcev in industrijalcev, gospodarjev in raznih interesentov se smejo nabavljati ali kupovati plačilna sredstva samo preko Narodne banke in njenih podružnic ter pooblaščenih zavodov. Za plačilne potrebe, za obveznosti v inozemstvu, ki so nastale pred dnevom objave pravilnika, se smejo prodajati trgovcem, industrijalcem, gospodarjem in ostalim interesentom devize in ostala plačilna sredstva samo po odobritvi odbora pri Narodni banki. Odbori pa smejo v teh slučajih izdati potrdila samo tedaj, ako je na podlagi deklaracij in faktur ugotovljena potreba za izdajanje devize za blago, ki je bilo importirano po 1. januarju 1921, kakor tudi v onih slučajih, kjer se je nabava sklenila, toda blago še ni prispelo, ako se dotičnik obveže, da bo blago najpozneje v roku treh mesecev uvozil v državo. Narodna banka in vse pooblaščenim banke smejo prodajati plačilna sredstva za inozemstvo za bodoča naročila, ako prejmejo od kupca poprej obvezno izjavo, da bo najpozneje v roku 6 mesecev od dneva, ko mu je bilo izdano odobrenje za nakup devize, vpeljal v državo odgovarjajočo količino blaga. Enako se imajo dotičniki obvezati, da so pripravljeno položiti državi 25% od vrednosti devize na naslov kazni za primer, da bi svoje obveznosti ne izpolnili. Za industrijska podjetja se sme dovoliti rok enega leta, toda samo za nakup strojev in in materijala, katerih dovoz traja več kot šest mesecev. Razen navedenih obveznosti morajo kupci deviz predložiti potrdilo o protokoliranju tvrde kakor tudi o plačanju davka za poprejšnja leta in preteklo polletje tekočega leta. Potrdila o protokoliranju firme Narodna banka in njene filijalke ter pooblaščenim zavodom ne bodo zahtevali od onih, za katere imajo dokumente, da so svoje tvrde protokolirali.

Pooblaščenim bankam smejo prodajati privatnim osebam in zavodom, ki se ne bavijo s trgovino, enkrat mesečno brez odobritve potrebne devize za njihova plačila v inozemstvu in sicer v znesku do 3000 frankov ali od govarjajočo vrednost v drugi valuti. Za večje vsote v znesku do 10.000 fr. je potrebno odobrenje odbora pri Narodni banki, za vsote pa, preko 10.000 frankov odnosno odgovarjajoče vrednosti v drugi valuti pa odobrenje ministrstva financ.

Inozemski trgovci, ki uvažajo

blago v našo državo pod lastnim imenom smejo ekvivalent za blago izvoziti iz države samo v devizah, katere si pribavijo pri pooblaščenih bankah in zavodih. Oni morajo pri uvozu blaga v državo nabaviti si potrdilo dotične carinarnice o izvoru, količini, vrsti in vrednosti uvoženega blaga, izraženo v valuti one države, iz katere se blago uvažava. Na podlagi teh potrdil smejo kupiti pri pooblaščenih zavodih devize, ki se glasijo na isto valuto, toda tudi v tem slučaju je potrebno odobrenje odbora pri Narodni banki. Inozemski trgovci, ki imajo svoja stalna skladišča v naši državi ali pa se mudijo z blagom nad tri mesece v naši državi, morajo razen navedenega potrdila uvozne carinarnice predložiti tudi potrdilo vplačanem davku.

Trgovskim agentom in posredovalcem se ne morejo izdati potrdila za nakup deviz.

Natančneje določbe glede postopanja pri izdajanju deviz, o obliki, obveznosti in dovoljenju, o načinu evidence, o nakupu in prodaji deviz, kakor tudi o načinu izvrševanja kontrole, bo predpisal naknadno minister financ v sporazumu z odbori, ki se imajo ustanoviti pri Narodni banki in njenih filijalkah.

(Dalje prihodnjič.)

Trošarina na vino.

(Dalje.)

II. Kdor na kakršenkoli način odpremi vino v količini nad 10 litrov, pa naj si bo to vino že zatrošarinjeno ali ne — mora še pred pričetkom transporta vina prijaviti oddelku finančne kontrole:

1. svoje ime in bivališče;
2. količino in vrsto vina;
3. označbo in število tovorkov (sodov, steklenic v zabojih);
4. označbo vozila (železnico, pošto, privatni voz) in
5. ali je vino že zatrošarinjeno ali ne.

Na podstavi te prijave in uspeha uradne revizije izda odedek finančne kontrole prijavitelju transportni list, v katerem označi tudi transportno dobo. Ta se določi po napovedi odpošiljatelja in po danih transportnih razmerah, tako, da more pošiljka na vsak način v določenem roku dospeti na namembni kraj.

Kot transportni list služi:

- a) za vino, ki je že zatrošarinjeno, »svobodnica«;
- b) za vino, ki še ni zatrošarinjeno, »kontrolni list«.

Pošiljatelj vina, ki niso krite s kontrolnim listom ali svobodnico, mora prevzemnik (železnica, pošta ali zasebnik) zavriniti.

Prevoznik mora imeti transportni list pri sebi ves čas prevoza in ga mora vsak čas pokazati organom finančne kontrole, ki prevoz vina nadzirajo. Vino, ki ob prevozu ni krito s svobodnico ali kontrolnim listom se smatra v smislu člena 78. trošarinskega pravilnika za tihotapljeno.

Ko dospe pošiljatelj na kraj, kamor je namenjena, mora prevoznik transportni list oddati prejemniku, pri izvozu vina iz Slovenije (razen iz Prekmurja) pa: a) če se izvažava v inozemstvo, pristojnemu carinskemu uradu, b) če se izvažava v druge pokrajine naše kraljevine ali v Prekmurje,

predstojništvu občine, v kateri je pošiljatev vina zapustila Slovenijo (izvzemši Prekmurje).

Prejemnik mora najkasneje 24 ur po prejemu vina, oddati transportni list oddelku finančne kontrole. Če je pošiljatev došla brez kontrolnega lista ali svobodnice, mora to v omenjenem roku prijaviti.

Za transport vinske brozge ob trgatvi in za transport vina med različnimi kletmi producentovimi ob kletarjenju zadošča, da producent pred pričetkom prevoza prijavi oddelku finančne kontrole svojo namero.

Če dospe pošiljka vina v Slovenijo (razen Prekmurja) iz ostalih pokrajin naše kraljevine ali iz Prekmurja, kjer ne veljajo isti predpisi o kontroli na navadno vino, mora prevoznik vstop pošiljke vina takoj prijaviti. Železnica in pošta morajo vložiti to prijavo pri oddelku finančne kontrole, še preden izroče pošiljko adresatu, drugi prevozniki (vozniki) pa pri občini v katere okolišu so prestopili mejo. Občinski urad pošlje prijavo kontrolnemu organu in potrdi prevozniku, da je prijavo opravil.

Prodajalci vina na debelo morajo tmeti vso zalogo vina pod kontrolo. O prejemu in oddaji vina iz zaloge in o pretakanju morajo voditi založni zapisnik.

Zalogo imajo v obče prosto uradne zapore, ako pa se je bati zlorabe, se jim smejo sodi zapečatiti. Pri tem ostane voha prosta pečata, zato pa morajo pokušnje popolnjevati z vinom, ki so ga zatrošarinili za svojo porabo.

Prodajalci vina na debelo, ki ne vodijo v redu založnega zapisnika, se kaznujejo prvič s 100 dinarji, ob vsaki ponovitvi pa s 300 dinarji.

Prodajalec vina na debelo mora zatrošariniti le ono vino, ki ga sam porabi, kolikor ni gotova količina tega vina trošarine prosta, ker je njegov lastni pridelek. Vino za lastno porabo mora hraniti ločeno od druge zaloge, pa naj si je to vino (za lastno porabo) zatrošarinil ali ne.

Vkljub temu, da prodajalcem na debelo ni treba plačati trošarine za vino, ki ga imajo za prodajo v količinah nad 50 litrov, vendar zatrošarinijo precejšnje število trgovcev z vinom vse vino že pri prejemu (vključenju), zato da jim ni treba vsake posamezne prodaje vina prijavljati oddelku finančne kontrole, temveč da kar sami izdajajo kupcem svobodnice.

Kdor želi to ugodnost, mora vložiti utemeljeno prošnjo potom delegacije ministrstva financ v Ljubljani na generalno direkcijo posrednih davkov v Beogradu. Prošnjo je kolkovati z 2 dinarjema, a za rešitev je priložiti kolek za 5 dinarjev.

IV. Prodajalci vina na drobno, ki prejmejo vino iz lastnih ali tujih zalog za prodajo na drobno ali za neposredni konsum, morajo to prijaviti pristojnemu odelku finančne kontrole vsaj 24 ur pred prejemom vina.

Ob teh prijavah zapade tudi trošarina na vino, kolikor vino ni bilo morda že zatrošarinjeno.

Množina prejetega vina ni meročajna. Plačati je potemtakem trošarino za vsako količino vina, prejeta za prodajo na drobno ali neposredno porabo. Za prodajo na drobno je smatrati točenje in prodajanje v množinah pod 50 litrov.

Kdor prodaja vino na drobno, pa je obenem producent, mora imeti zalogo ločeno od točilnice, in sicer tako, da je med zalogo in točilnico, točilno kletjo, najmanj javna cesta ali pot.

Glede zaloge prodajalcev vina na drobno, ki so tudi producenti, veljajo ista določila, kakor za prodajalce na debelo. V založno klet prevzeto vino se mora samó prijaviti, ni ga treba zatrošariniti. Nasprotno sme biti v točilnici (prodajalnici) samo zatrošarinjeno vino.

Kdor toči pod vejo, sme iztočiti dovoljeno mu množino vina lastnega pridelka samo zatrošarinjeno. Trošarino plača obenem s prijavo, da prične s točenjem. To prijavo pa mora opraviti vsekakor najmanj 24 ur pred pričetkom vinotoča.

(Dalje priložniji.)

Janko Lavrič:

Čuvajmo svoj kredit.

Strasbourg, 26. sept. 1921.

Nekako ustrašil sem se, ko sem čital v jugoslovanskih novinah, da namerava naša vlada proglasiti nekak moratorij za vse dolgove v tujih valutah napram inozemstvu. Že dejstvo samo, da je taka misel, tak predlog v Jugoslaviji mogoč, nam bo v inozemstvu ogromno škodovalo. In če tudi prevzame Narodna banka sama odgovornost za te dolgove ali celo njih takojšnje izplačilo, se bi to smatralo v zunanjem svetu kot znak slabosti in nesigurnosti, nezaupanje napram nam se bi še povečalo in vsak upnik v inozemstvu bi bil v večnem strahu za svoje terjatve in se bi v bodoče varoval dovoljevati jugoslovanskim trgovcem kredite, ali pa bi vračunal v svoje cene primerne ali pa tudi neprimerne odstotke za svoj domnevni rizik, seveda v našo škodo.

Zivim sedaj pol leta v Franciji in Belgiji in pridem dnevno v dotiko s tukajšnjim trgovstvom. Dnevno imam priliko opazovati, kako malo in kako slabo nas tu poznajo in kako nezaupanje vlada napram naši državi »la bas« tam doli na Balkanu. O meščanstvu niti ne govorim, žalostno pa je, da tudi večina trgovstva nima pojma o naših razmerah, žalostno za one, a tudi za nas. Tako mi je n. pr. neki bančni ravnatelj v Bruslju na moje vprašanje, če ima bančno zvezo z Jugoslavijo, imenoval — neko banko v Pragi; istotako se nas celo na pošti pogostokrat zamenjuje s Čehoslovaško. Bančni blagajniki, ki pridejo pri imenovanju »dinarja« v zadrego, ker ne vedo, katera država ima to novčanico, tudi niso redkost. In ti, ki že vedo, kje in kaj je Jugoslavija, da smo Srbi, Hrvati, Slovenci združeni v eno državo, nas smatrajo za vse drugo, kakor za solidne trgovce. Prodati blago, ki leži še v Jugoslaviji, je tu prava umetnost. Namesto, da bi kot kupci položili varščino, jo zahtevajo od jugoslovanskega prodajalca, da bo blago res in v prodani kakovosti odposlano. K temu nezaupanju napram trgovstvu pride še nezaupanje v naš politični položaj. Pravijo, da smo preblizu boljševiske Rusije (!), da imamo v notranjosti vse polno boljševiskov, da nas lahko napačejo Avstrija (!), Madžarska, Rumunija, vsled česar da je vsaka večja kupčija z blagom, ki se nahaja še v Jugoslaviji preveč nevarna, da so naše transportne razmere nestalne, (čemur žal nisem mogel oporekati, kakor tudi mnogim drugim očitkom ne), itd., itd. Veliko smo sami krivi, zlasti pa je kriva temu napačnemu pojmovanju naših razmer naša izvestiteljska služba! Stvarna poročila o nas so tu bele vrane, o Bolgariji, Rumuniji, Grški pa jih srečavam dnevno. — Tokrat pa zahvaljujem boga, da priobčujemo poročila iz Jugoslavije tako redkokrat, kajti vest o nameravanem moratoriju bi bila za nas slaba reklama.

Z nameravanim moratorijem se bi sicer pomagalo posameznim špekulantom iz zadrege, a splošnost bi imela od tega silno in dolgotrajno škodo, podkopan bi bil naš že itak slab kredit in s podkopavanjem kredita podkopujemo tudi svojo valuto! Trgovina, zlasti svetovna, mednarodna trgovina, ne more delati stalno brez kredita, zlasti ne sedaj v času skrivanja zlata in v dobi velesvot. Če se plača blago tudi pri dospetku, pri prevzemu, je potreben kredit, vera, da bo blago ob dospetku tudi res prevzeto in plačano, da bo kupljeno blago tudi res dobavljeno in v pogojeni kakovosti; tudi to je potreben kredit, ki si ga moramo kot posameznik in država pridobiti.

Upam, da se ta načrt moratorija ne bo uresničil in, da ne bo prišel v inozemsko časopisje, kajti to bi bilo v našo neizmerno škodo in v veselje nekaterih naših sosedov.

Določbe o ležarini.

Ministrski svet je na podlagi pooblaščenja po čl. 59 ustave, dne 23. septembra 1921 izpremenil čl. 22, zakona o splošni carinski tarifi, ki se tiče ležarine in se glasi sedaj:

Vse blago, ki leži v carinskih

skladiščih in carinskih razskladiščih, je podvrženo plačanju ležarinskih pristojbin.

Ležarinska pristojbina znaša za uvozno blago po dveh dnevih svobodnega ležanja:

Za ležanje na carinskem razskladišču, t. j. odprtem prostoru 5 din. para dnevno od 10 kg brutto teže.

2. Za ležanje v carinskih skladiščih:

a) Vse blago razven vznrtljivih in eksplozivnih snovi 10 din. para dnevno od vsakih 10 kg brutto teže.

b) Lahko vznrtljive in eksplozivne snovi 20 din. para dnevno od 10 kilogramov brutto teže.

Ležarina za izvozno blago znaša po petih dnevih svobodnega ležanja 3 para dnevno od 10 kg brutto teže.

Teža pod 10 kg se računa za 10 kilogramov.

Za dan ležanja se smatra vsak pričetni kolendarski dan.

Ležarinsko pristojbino sme finančni minister povečati, ako bi se izkazalo, da je nezadostna in da se blago kopiči.

Za blago, glede katerega teče carinsko-kazenski, ali carinsko tarifni spor, se ne plačuje ležarina za ves čas od začetka do konca spora, ako spor reši popolnoma v korist osumljenega odnosno deklaranta. Vendar je deklarantu glede blaga, za katero je bila vložena carinsko-tarifna reklamacija, dano na prosto voljo, da dvigne blago iz carinskega skladišča ali razskladišča, ako plača zanje carino, kakor mu je bila v deklaraciji predpisana in ako položi za sporno razliko in za denarne kazni do končne rešitve spora garancijo v gotovini ali pa v efektih, ki se lahko sprejemajo za kavcijo.

Ako se poda deklaracija in uradno prevzame v roku, ki je predviden za svobodno ležanje blaga, se s tem prekine pravico pobiranja ležarine po petem dnevu po preložitvi blaga v carinsko skladišče in traja to prekinjenje do vračunanega onega dne, ko se odda deklaracija blagajni carinarnice v svrhu plačanja pristojbin, ako zakasnitve pri carinjenju blaga ni povzročil deklarant sam. Finančni minister je pooblaščen, da sme v slučajih, da privatna podjetja ali osebe odstopajo svoja skladišča carinarnici za izključno porabo carinarnici, lastnikom skladišč potom pogodbe namesto najemnine priznati del dohodkov od ležarinskih pristojbin, ki se jih pobira v smislu gornje odredbe.

Zakon o ležarini je bil objavljen dne 28. septembra v Službenih Novinah in stopa 10. dan po objavi v veljavo, nakar vse interesente posebej opozarjamo.

Kako naj preračuni službodajalec odbitljive davke za svoje uslužbence.

(Konec.)

Da se lažje sledi našim izvajanjem priobčimo sledeče primere.

Tovarna za milo ima delavca s tedensko plačo po 720 K. Delavec je samec in biva stalno v Ljubljani.

Letna plača znaša (720 K × 52) = 37.440 K.

Obdavčljivi prejemki za celo leto znašajo (37.440 K × 60%) . 22464 K.

Dohodnina (osnovni znesek) znaša po tabeli II. . . . . 793 K — h, 15% samska dokl. znaša 118 K 95 h, vojna doklada po tab. III 364 K 78 h. Cela dohodnina bi znašala ————— torej 1.276 K 73 h.

Na teden bi bilo odtegovati na dohodnini (1.276 K 73 h : 52) znesek po 24 K 55 h.

Plačarine ni odbiti oziroma odmeriti, ker obdačljivi prejemki ne dosegajo zneska 30.000 K.

Invalidski davek bi znašal pri odmerni podlagi (dohodnina = 1276 K 73 h) po tabeli V. 2488 K.

Na invalidskem davku je odbiti torej tedensko 4 K 77 h.

Celi tedenski odbitek bi znašal vsled tega (24 K 55 h + 4 K 77 h) 29 K 32 h.

Drug primer:

Strojna delniška družba v Ljubljani ima višjega uradnika, katerega plača znaša celoletno 80.000 K. Uradnik je samec in dobiva mesečno plačo. Obdačljivi znesek plače bi znašal v tem slučaju (80.000 K × 80%) = 64.000 K.

Dohodnine se odmeri vsled tega 2719 K — h.

15% na samska doklada 407 K 85 h.

65% na vojna doklada 2032 K 45 h.

Cela dohodnina bi znašala 5159 kron 30 h.

Plačarina od obdačljivih službenih prejemkov po 64.000 K bi znašala 1920 K — h.

70% ni enotni državni pribitek 1344 K — h.

65% ne avtonomne doklade za Ljubljano 1248 K — h.

Skupaj toraj 4512 K — h.

Invalidski davek pri državni plačarini po (1920 K + 1344 K) 3264 K znaša 500 K.

Vsa davčna bremena bi znašala tedaj:

na dohodnini . . . . . 5159 K 30 h,

na plačarini . . . . . 4512 K — h,

na invalidskem davku . . . . . 500 K — h.

Skupaj 10.171 K 30 h.

Ker uradnik prejema mesečno plačo, odbiva se mu te davke sorazmerno pri mesečni plači.

Mesečne plače bi dobil pred odbitkom davkov 6.666 K 66 h.

Mesečni davčni odbitek bi znašal (10.171 K 30 h deljeno z 12) = 847 K 61 h.

Uradniku je torej izplačati mesečno le 5.819 K 05 h.

Znesek po 847 K 61 h je pa odpremiti na pristojni davčni urad.

Konečno omenjamo še, da smo zgoraj navedli le one okolnosti in one zakonite določbe, katere mora službodajalec redno vpoštevati. Pač pa so še razne davčnopravne finese, katerih pa nismo hoteli navesti, ker bi celi pregled odmere davkov le otežkočale. Za navedeno splošno pojasnilo vsebuje precejšnje težave, na katere se bode moralo naše podjetništvo pač privaditi, ker to zahtevajo davčni zakoni. Aka pa jih podjetništvo ne bi hotelo vpoštevati, zadenejo ga razne neprijetnosti in materijalna škoda.

Izvoz in uvoz.

Izvoz ječmena iz Grške. Grška vlada je dovolila, da se izvozi 1500 vagonov ječmena, katerega do sedaj ni hotela izvažati. Izvozniki so se zavezali, da bodo za to količino uvozili 1500 vagonov koruze.

Narodno gospodarske zadeve. Trgovina.

Slovensko trgovsko podjetje v Franciji. V francoskem obmejnem mestu Strasbourg ob Reni je ustanovil g. Janko Lavrič izvozno in uvozno trgovino in agencijo za promet med Jugoslavijo in Francosko. Baval se bo zlasti z uvozom jugoslovanskih deželnih pridelkov in izdelkov domače hišne industrije.

Cene kravatom v Nemčiji. V Nemčiji so poskočile cene kravatom za 100 odstotkov.

Trgovina s čevlji na Dunaju. Konec preteklega meseca je bil promet na trgu s čevlji jako slab, ker so se kupci radi visokih cen vzdrževali skoro vsake kupčije. Cene so poskočile za 300 do 500 a. K in so sledeče: Moški čevlji: Makaj, bokscalf in ševro, črni a. K 2950, goveji boks, črni a. K 2700, goodvear welt, šivani, bokscalf in ševro črni a. K 3300, goveji boks, črni a. K 3100, športni čevlji a. K 3800. — Damski čevlji: Makaj bokscalf in ševro, črni a. K 2600, goveji boks, črni a. K 2400, goodyear welt in na roko šivani bokscalf in ševro, črni a. K 3200, goveji boks, črni a. K 3000, čevlji za šport a. K 3500. Vse te cene veljajo v prodaji na debelo.

Obveznice državnega investicijskega posejila 1921 se obrestujejo s 7% (sedem od sto).